

CULTURA INFORMAȚIEI

Cultura informației presupune că cetățeanul competent, fie elev, student, specialist sau muncitor, este capabil să-și identifice nevoile sale informaționale, știe cum să găsească, să acceseze, să sintetizeze, evalueze, organizeze și să utilizeze informația.

Competențele informaționale constituie factorul cheie în educația pe parcursul întregii vieți. Acestea sunt primul pas pe calea realizării scopurilor educaționale.

Competențe în cultura informației

Standardele de CI stabilesc următoarele competențe, pe care trebuie să le posedă utilizatorii de informații:

Accesarea informațiilor - utilizatorul trebuie să acceseze rațional și eficient informația

Evaluarea informațiilor – utilizatorul trebuie să evalueze critic și competent informația

Utilizarea informațiilor – utilizatorul trebuie să folosească în mod corect și creativ informația

Definirea nevoii de informare

Formularea unei întrebări preliminare, care va fi scurtă și precisă, va conține clar tema de cercetare.

Întrebarea de cercetare va răspunde:

- **Care aspect al subiectului se dorește a fi investigat?**
- **Ce perspectivă teoretică veți utiliza în lucrare?**
- **Ce metode au utilizat alții?**

Surse informaționale tradiționale:

DOCUMENTE PRIMARE – obținut în urma unei activități practice care conține idei, soluții, relații de calcul, moduri de interpretare originale etc

- **MONOGRAFIE** este un studiu științific amplu asupra unui anumit subiect, tratat detaliat și sub diverse aspecte.
- **MANUAL** - un ansamblu de noțiuni, metode și elemente de bază ale unei științe, ale unei arte sau ale unei îndeletniciri practice ; are un caracter didactic; se elaborează conform unui program de învățământ, de pregătire și perfecționare profesională
- **REVISTE**- sunt publicații periodice pe domenii specializate sau de informare general care apar sub același titlu; la intervale regulate(mai frecvent decât un anual și mai puțin frecvent decât un bisăptămânal).
- **Teze de doctor**

Document secundar

Documentele secundare – sînt obținute în urma prelucrării informațiilor și/sau a datelor din unul sau mai multe documente primare și conținând elementele de identificare ale acestora.

Principalele tipuri de documente secundare sunt:

Adnotarea

Bibliografia

Catalogul

Enciclopedia

Ghidul, indexul

Lexiconul, dicționarul

Recenzia, referatul, sinteza documentară etc.

Clasificarea Zecimală Universală

Clasificarea de bibliotecă reprezintă o ordonare a ansamblului cunoașterii omenești și implicit a documentelor și cunoștințelor, informațiilor și datelor cuprinse în ele, după un anumit sistem de clasificare.

0 Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare.
Biblioteconomie. Instituții. Publicații

1 Filosofie. Psihologie

2 Religie. Teologie

3 Științe sociale. Statistică. Politică. Economie. Comerț. Drept. Administrație.
Artă militară. Asistență socială. Asigurări . Învățământ. Etnografie. Folclor

4 Clasă liberă

5 Matematică și științe naturale .

6 Științe aplicate. Medicină. Tehnică.

7 Arte. Recreere. Divertismente. Sport.

8 Limbă. Lingvistică . Literatură .

9 Geografie. Biografie. Istorie.

Instrumente de regăsire a informației

- **Cataloage tradiționale:** catalog alfabetic, sistematic
- **Cataloage electronice:** OPAC, cataloage on-line BNRM,

[WorldCat.org: The World's Largest Library Catalog](#)

- **Motoare de căutare:** Google (Google Academic, Google Book,), Yahoo, Alta Vista
- **Baze de date:** Legislația Moldovei (*lex.justice.md*), Portalul: <https://servicii.gov.md>
- **Pagini Web:** Pagini Web, Reviste științifice on-line:
- <http://eifloamoldova.wordpress.com/reviste-din-rm-on-line/>
- **DOAJ – Directory of Open Access Journals** <http://www.doaj.org/>
- **Central and Eastern European Online Library:** <http://www.ceeol.com/>
-

Evaluarea critică a surselor de cercetare:

- Ce tip de informație este? (științifică, de popularizare)
- Documentul diseminează o cercetare sau este o opinie publică?
- Acoperă sursa subiectele care ne interesează?
- Cum putem găsi răspunsurile la întrebări?
- Care este grupul țintă pentru care este scris textul?
- Data publicației acoperă perioada pentru care sunteți interesat?
- Cine este autorul sursei? (este o persoană consacrată, necunoscută, începător etc.)
- **Analiza textului:** Ce dorește cercetătorul să disemineze în materialul lui? Ce dorește cercetătorul să demonstreze? Pe ce material se bazează lucrarea cercetătorului? Pe ce tip de empirism se bazează? Are cercetătorul documentație teoretică și empirică suficientă pentru cererile formulate? Cercetătorul prezintă concluzii importante pentru argumentele prezentate? Cum se pot folosi aceste rezultate în lucrare?
- **Compararea surselor** Ce se poate extrage dintr-un articol nu se decide până nu este analizată informația și în contextul altor articole.

Criterii de evaluare a resurselor Web:

Criteriile de evaluare a paginilor web sunt:

- **Autoritatea:** urmărește ca persoana/instituția/agenția care este responsabilă de furnizarea informației într-un anumit domeniu să dețină cunoștințele corespunzătoare - Site sprijinit de o instituție de educație (edu.), guvernamentală (gov.), furnizor comercial (corn.), organizație (org.) exemplu <http://sirisi-libraries.si.edu>.
- **Acoperirea:** stabilește cât de adâncă/complexă este tratarea temei.
- **Actualitatea:** urmărește ca link-urile accesate să fie active, data la care informația a fost scrisă/plasată pe web să fie bine definită/revizuită.
- **Obiectivitatea:** urmărește ca site-urile trebuie să prezinte informația ca atare, fără nici o urmă de părtinire.
- **Acuratețea:** este dată de capacitatea de discernământ a utilizatorului (abilitatea de face deosebirea între un fapt concret și opinia autorului asupra acestuia).
- **Scopul:** stabilește clar intenția cu care a fost făcută publică informația (contribuția la sporirea cunoștințelor în domeniul respectiv).

Utilizarea informației în procesul de cercetare:

- **Citarea:** *„Citarea este forma scurtă a referinței, inserată în text între paranteze rotunde sau adăugată textului ca notă de subsol, la sfârșitul capitolului sau al întregului text. Citarea permite identificarea publicației din care s-a extras citatul sau ideea comentată și indicarea localizării în cadrul publicației sursă”.*
- **Referințele bibliografice:** În Republica Moldova a fost adoptat și recomandat pentru utilizare standardul SM ISO 620: 2012 „Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare”, care are la bază standardul internațional ISO 690-2010 „Information and documentation. Guidelines for bibliographic references and citations to information resources”.

Tipuri de plagiat

1. ***Preluare integrală*** - autorul prezintă pasaje întregi dintr-o altă operă, cuvânt cu cuvânt, ca și cum aceasta ar fi creația sa proprie.
2. ***Copiere parțială*** - autorul copiază părți semnificative dintr-o operă și le prezintă ca și cum ar fi creația sa proprie.
3. ***Copiere amestecată*** - autorul copiază paragrafe sau fraze amestecate, din diferite opere, fără indicarea surselor, pentru a se pierde urma surselor originale.
4. ***Copierea deghizată*** - autorul preia linia de argumentare, exemplele și alte elemente de conținut ale sursei, dar modifică unele expresii, ordinea paragrafelor sau alte elemente pentru a face mai dificilă identificarea sursei.
5. ***Copierea prin repovestire*** - autorul repovestește opera, fără a prelua cuvânt cu cuvânt conținutul, re-traducând prin sinonime sau formulări analoge conținutul acesteia.
6. ***Auto-plagiarea*** - autorul preia integral sau masiv dintr-o lucrare proprie, anterioară, publicată în format carte sau articol (format clasic sau digital).

Cum să eviți plagiatul neintenționat?

Utilizarea citării:

- utilizarea unui format standard de citare **unic pe parcursul întregii lucrări**;
- textul citatului respectă structura gramaticală a sursei și ortografia autorului;
- citatul trebuie să fie complet, fără prescurtări spontane ale textului citat și fără denaturarea ideii autorului. Omiterea cuvintelor, enunțurilor, alineatelor în procesul citării se admite în cazul în care nu afectează textul citat și se marchează prin puncte de suspensie;
- citarea nu trebuie să fie excesivă sau insuficientă;
- cuvintele evidențiate de către autor în citat se marchează în mod special între paranteze rotunde;
- semnul citării trebuie să se afle lângă cuvântul la care se referă remarca, iar dacă se citează un enunț sau un grup de enunțuri, atunci semnul citării este pus la sfârșit.
- **fiecare citat trebuie însoțit de referință la sursă**;

Metode de citare:

Note de subsol:

Petre Ștefănuță scrie... [1]

Referință:

-
1. Ștefănuță, Petre V. *Datini și creații populare*. Ch., 2008, p. 221.

Metoda primului element și a datei:...further material on the relationship between functionalism and formalism is available in Butler (2006) ... parallels between the clause and NP in this respect (Rijkhoff, 1992) ... summary of these and other proposals can be found in Lyons (1977, p. 51) ... and a formalist view on functionalism in Newmeyer (1998, 2003a, 2003b, 2005)...

Citări numerice: ...The majority of studies evaluated nuclear positivity, two studies evaluated cytoplasmic positivity of survivin [11], a single study evaluated only intensity of staining [12] while in one study the positivity criteria were not specified [13]. Cut-off values were 30% percent [6], 10% percent [11] or IRS (immunoreactivity scoring system) was applied [7] ...

Modele de prezentare a referințelor bibliografice:

1. MOLDOVANU, Dumitru. *Doctrine și economiști celebri*. Chișinău: ARC, 2011. ISBN 978-9975-61-634-8.
2. BELOSTECINIC, Gr., SAKOVICI, V., MOISEENCO, E. *Securitatea economică a statului: teorie, metodologie, practică*. Chișinău: ASEM, 2011. ISBN 978-9975-75-574-0.
3. ȚURCAN, Galina. Responsabilitatea socială a întreprinderilor din Republica Moldova: actualitate și perspective. In: *Filosofia și cunoașterea economică: aspecte teoretice, etice și politice*: culeg. de lucrări șt. Coord. T. DUMITRAȘ. Chișinău: ASEM, 2012, pp. 133-142. ISBN 978-9975-75-607-5.
4. SAVCIUC, Oxana. Marketingul inovațional ca instrument de promovare a parteneriatului dintre economie și știință. In: *Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii*: conf. șt. intern., 28-29 sept. 2012. Ch.: ASEM, 2012, vol.1, pp. 163-167. ISBN 978-9975-75-627-3.

Referințe bibliografice:

1. АНДРЮШИН, С., КУЗНЕЦОВА, В. Инструменты макропруденциальной политики центральных банков. *Вопросы экономики*. 2012, nr. 8, 32-47.
2. ȘIȘCAN, Nadejda. Evoluția concepțiilor privind averea națională și problema competitivității. *Economica* [online]. 2012, nr. 4, pp. 7-14 [citată 30 apr. 2013]. ISSN 1810-9136. Disponibil: http://ase.md/files/economica/2012/ec_2012_41.pdf
3. Lege cu privire la Centrul Național Anticorupție: nr. 1104-XV din 06.06.2002. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2012, nr. 209-211, 6-13.
4. Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției: nr. 736 din 03.10.2012. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2012, nr. 212-215, 13-16.